

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 108.

V Ljubljani, v četrtek 13. maja 1886.

Letnik XIV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 12. maja.

Odpisovanje zemljišnega davka.

Včeraj se je pričela v zbornici obravnava glede odpisovanja zemljišnega davka vsled elementarskih nezdod. Zallinger je vlado prijel, da se za Tirolsko premalo briga in je priporočal, da naj se davki odpisujejo tudi za škodo, ki jo napravljajo slana in deževje. Predloženemu načrtu nasprotuje, ker bodo davkarske gospodske določbe odškodnino in morda komaj četrtinko dovoljevale.

Chamiec priporoča velikodušno izvrševanje nove postave, ker bi sicer velikim posestnikom le malo koristila. Ako bo namreč povdarjal svojo stisko, bo zgubil kredit.

Polak (levičar) je omenjal, da bodo občinske priklade zadevale davkoplačevalce, ki niso bili poškodovani, ako se predloženi načrt ne spremeni. Toraj naj se v novem zakonu ne rabi izraz „odpisovanje“, ampak „odpuščevanje“ davka.

Razun omenjenih treh poslancev govoril je včeraj še dvorni svetnik Mayer, rekši, da se vlada kolikor mogoče ozira na kmetijstvo, da je pri novem zakonu pretresala raznotere razmere, in da bo zakon marsikteri občini mnogo koristil. Pomislili, ki jih nekteri imajo, so sprazni; toraj priporoča, da naj zbornica sprejme predloženi načrt.

Ker je bilo že proti polu štirim popoldne, sklenil je g. predsednik sejo in za četrtek napovedal prihodnjo sejo, v kateri se bo nadaljevala splošna obravnava o prej omenjenem zakonu. Težko pa, da bodo prišli vsi vpisani govorniki na vrsto. Razun Poklukarja in Pfeiferja hočejo pri tej priliki govoriti tudi Vošnjak. Ravno letos napravila je slana skoraj povsod veliko škode; zlasti pa prihajajo iz Štajarskega v tem oziru žalostna poročila. Poslanec Gödl je vsled tega včeraj izročil interpelacijo, v kateri vlado vpraša, je-li zaukazala o tej škodi natančnejša pozvedovanja.

Naj gledé včerajšnje seje še dostavim, da sta Pattai in Fiegl pri carinski pogodbi omenjala hav-

ziranja, o katerem čedalje očitnejši in silnejši zahtevajo, da naj se odpravi. V novi pogodbi pa obe vladi to reč puščate pri miru, češ, da naj ostane pri starem. Toda ni dvoma, da bo ta zadeva v odseku in zbornici napravila živahen razgovor.

Slovenski državni poslanci pa „Narod“.

Ne vem, kdo „Narodu“ o državnem zborovanju pošilja tako čudna in neresnična poročila. V štev. 105 ima telegram, v katerem poroča, da so imeli naši poslanci mej zadnjo sejo vkupen sestanek in razgovor, v katerem so sklenili, da se bodo prihodnje redno shajali v pogovore o zastopanju slovenskih teženj, osobito sedaj pri razpravi o ogerski nagodbi. Da bi se ločili od Hohenwartovega kluba, to vprašanje se ni še pretresalo. Upajmo pa, dostavlja poročevalec, da se k prvemu koraku na boljše (to je k skupnim razgovorom) pridruži še nadaljni (to je po misli poročevalčevi menda izstop iz Hohenwartovega kluba).

Slovenski poslanci so imeli razgovor v ponedeljek ob desetih dopoldne, ne pa mej zadnjo sejo. Tudi niso še le sedaj sklenili se shajati v pogovore o slovenskih težnjah, ampak so to sklenili že v prejšnji dobi in ponovili precej v pričetku zborovanja meseca septembra. Že tedaj so se pravilno organizirali in zbrali načelnika. Naši listi, menda tudi „Narod“, so o tem tedaj poročali, in čudim se, da poročevalec tega ni vedel, ali da je to pozabil. Tudi to ni res, da bi se ločitev iz Hohenwartovega kluba ne bila še pretresala. V zadnji seji se to pač ni zgodilo, ali to vprašanje se je temeljito pretresalo že prej, in so se skoraj vsi poslanci izrekli zoper tako ločitev. Razmere se odteje niso toliko spremenile, da bi bilo treba tedanji sklep predručiti; samo poročevalcu na ljubo in da bi upanje njegovo ne bilo prazno, se pa tako važen političen čin ne more zgoditi. Ko bi bili Slovenci sami za-se, bi se jim bil za pogodbinu odsek dovolil k večjemu en zastopnik, tako bodo v njem imeli dva, in ako privzamemo še Dalmatince, imeli bodo južni Slovani v tem odseku tri ude.

Kulturni boj v Prusiji.

Ko smo prebirali poročila iz „prijateljske“ Prusije o kulturnem boju in poljski debati, vrinila se nam je misel, da hoče Bismark končati dolgoletni boj „na debelo“, ter ga „na drobno“ nadaljevati proti Poljakom. Gotovo ne moremo pripisovati le slučaju, da se je isti čas gosposka zbornica posvetovala o postavah, ki imajo katoličanom dati več prostosti, ko so se v zbornici poslanca vse sile vpredle proti pruskim Poljakom.

V treh letih je prirastlo postavam starega kulturnega boja pet novih proti katoliškim Poljakom, in te nove je imenoval dr. Windthorst „korupcijske postave“. Prvi govorniki iz središča so bili teh misli, „da vlada ne misli toliko na to, da se poljska dežela ponemčuje, marveč da se protestantizuje.“ Iz konservativne frakcije se je slišal glas, da katoliških naseljencev ne potrebujejo v Poljski. V gosposki zbornici je odkritosrčno govoril knez Radziwil: „V taktičnem oziru se je sicer omejilo polje kulturnega boja, toda v predlogih proti Poljakom vidimo zopet armado kulturnega boja korakati z vibrajčo zastavo“. Škof iz Fulde sicer ni videl vsega črnega, vendar je pripomnil: „Lahko se nam zdi.“ Vsa sila in krutost proti Poljakom se ne strinja s prusko ustavo. Ali pred trinajstimi leti in sedaj dobiš kratek odgovor: to so ravno izjemne postave. Ko je pri tej priliki Windthorst očital vladi, da se ne ozira na ustavo, niti na javno mnenje, odgovoril mu je Bismarkov list: „Občinstvo več ne veruje na korist nekdanj hvalisane parlamentarne naprave; tolika je na eni strani nevolja, na drugi malomarnost, da bi se nobena roka v celi državi ne vzdignila za pravo, ko bi energična roka zaprla parlamentna vrata, kakor nekdanj Cromwell in Napoleon I.; ne, še posmeh bi se slišal povsod. Prosto bi vzdihnili rodoljubi ter dobili novo upanje v prihodnost domovine.“

To so gotovo prve, a prevzetne besede Bismarkovega glasila. In Bismark sam je že pri mnogih prilikah zasolil marsiktero grenko nemškemu parlamentu, ker nima v njem „večine, voljene na svoje ime“.

LISTEK.

Levograška povest.

Spisal Václav Beneš-Třebitzký.

(Dalje.)

IX.

„Kmalu bi bil pozabil; ima prav! — Obglavljenčeva kri!“

Grof je potem podprl osivelo glavo z roko ter se zamislil. V spomin mu je prišla tako živo, kakor bi to danes ali včeraj bilo, sledeča dogodba:

Selili so se z juga na Česko. Pridružili so se cesarski vojski, ktero so nabrali nabirači po laških vojvodinah in ljudovladah zoper Švede in njihove zaveznike. — Vse skupaj so s seboj imeli tri voze in grofovskega. Kedar se je kdo preselil na Česko, ni nobeden nič imel in proč od tukaj ni šilil nikoli. Sicer je prinesel s seboj dokaj prevzetnosti, potem je še obogatel in povzdignil se nad domačine postal je eden onih jermenov, iz katerih je bil spleten bič, da bi ž njim bičal to zemljo prav do kosti. — Ko so bili takó na sredi pota,

prišli so v neko dolino, okrog ktere so visoke gore bile s svojimi temeni zraščene skoraj z nebom, in zadovoljiti so se morali za prenočišče z revno kočjo, pod čigar temno-zeleno mahovito streho ni bilo žive duše, razun nekega starega moža, oblečenega v na pol samostansko oblačilo. Prebiral je korenine iz zelišča, ktere je po gorah natrgal, ter jih pokladal drugo na drugo na kupce, nektore je tudi kuhal in vodo njih odlival v glinaste lončke, ktere je potem skrbno s platnenimi cunjicami zavezaval.

„Se selite, selite?“ zagovoril je starec še zadosti prijazno v slabi laščini, ko je bil stari grof prišel v kočjo, da bi se prepričal, ali bo de li tu mogoče ostati, toda na vstopivšega se ni skoraj ozrl. Še skrbneje je razločeval koreninico od koreninice in še pazljiveje pokladal zelišče na zelišče, da bi niti listka ne oddrobil.

„Rad bi, ko bi nas za danes mogel prenočiti. Zastonj te nadlegovali ne bodemo.“

„Ostanite le tukaj v božjem imenu! Le če vam bo všeč ta izbica!“

Starec do zdaj niti glave ni dvignil od korenin in zelišč; da, videti je bilo, da jih prebira še pridneje in varneje.

„Ne prosim tako za-se, kakor zavoljo svoje hčere in žene!“

„Kakor ti je drago, gospod! — Prostora je tu dovolj!“

Čez nekoliko trenutkov prišla je v sobo, v kateri ni bilo drugega kakor ognjišče, lesena, na pol trhljena miza, dve klopici in mahovita postelja poleg stene, narejene iz velikanskih klad, — gospá pri tridesetih letih, vedoča za roko hčerko ne mnogo čez deset let staro, a vendar dokaj razvito.

„Šlo jih je tod mimo, kar le jaz vem, cele trume. Vsi so bili grofi in plemenitaši. — Vsi doma iz Italije. — Rekel sem jim, da je nekje gori zemlja, kjer je zlate rude, kakor pri nas kamenja. A oni na to: da je ta zemlja bajé Česka, da je bila do nedavnega časa pravo peklo in domači ljudje deloma na pol, a deloma celi hudobci; koliko je bilo treba dela, predno so ji zagovorili, predno so jih oprostili.“

Starec je iskal še skrbneje cvetlic med koreninami.

„Kaj bodele toraj vi tam delali?“ vprašal sem jih. „Gremo napraviti raj iz te zemlje!“

Starca zagnal je grozen smeh.

Prejšnja leta se je Bismark pri dogovorih z Rimom vedno izgovarjal, da v zbornici nima večine za preosnovo majevih postav. Toda Bismark ima že od leta 1880. sebi udano večino, vendar se vedno obotavlja. Imenovanega leta je tirjal od papeža, da katoliškemu središču prepove vso opozicijo, tudi v čisto političnih vprašanjih. Ker v Rimu tega niso storili, poprijel se je Bismark osebnega vprašanja gledé „odstavljenih“ škofov v Kolinu in Poznani. Te žrtvi pruskega sovraštva morate plačati „prijaznost“ Bismarkovo. To je zgodovina vladnega predloga.

Bismark je pač hotel obnoviti staro nemško državo na protestantski podlagi. Falkov birokratizem je delal z vsemi močmi v propast katoliške cerkve. Bismark sam je uporabil vso svojo državniško moč in modrost proti „centrumu unitatis“ v Rimu. Nesrečni grof Arnim je padel, ker se je baje bolj bal „rudeče republike“, nego „ultramontancev“. Akti vnajnega urada v Bruselji mogli bi povedati, kako je od leta 1871. nadzoroval katoliški kabinet „diplomatski redar“ v Berlinu. Kot vedni spominek ostane prvemu ministru protestantskega cesarstva znana poslanica o priliki papeževe volitve 14. maja leta 1872.

Naravno je toraj, da so že l. 1881. kričali pruski kulturni bojovníki: „Bismark ide v Kanoso!“ Tudi sedaj mora slišati Bismark: „Če se je moral boj tako končati, bilo bi bolje, da se ne bi bil pričel. Pričeti ga smé, kedor ima tudi toliko vstrajnosti, da ga slavno konča.“

„Neue Freie Presse“, ki je v pričetku kulturnega boja povzdigovala Bismarka v sedmo nebo, piše 16. februarja lanskega leta: „Le še kot oddaljen, zamolkel glas preteklega časa odmeva bojovni krik, ki je divjal okoli majevih postav. Prošle so, ter se pokopale, in Leo XIII. reče lahko samozavestno, da je edini, ki je ugnal mogočnega nasprotnika v Berlinu, v Viljemovih ulicah.“

Da, tedaj bili so drugi časi! Ko je še koncil zboroval, in „država še ni bila pod streho“, padlo je seme kulturnega boja v rodovitna tla. Nasprotnike „nove dogme“ najdemo celó v mnogem številu v poznejšem katoliškem središču. Ko je neka gospa v družbi vprašala svojega soseda, je-li „nezmotljivost“ toliko húdo, odgovori jej: „Zgorel bi jaz prvi na gromadi.“ In ravno ta je bil pozneje mej prvimi zagovorniki koncilnih sklepov. Bismark je tedaj dobro slišal enake glasove ter si mislil: sedaj ali nikoli! Božja previdnost je odločila: „Nikoli!“

Kdo si smé sedaj prištevati zmago? V okrožnici 6. januarja do pruskih škofov se papež ne ponaša z zmago. V resnici sta zmagala prusko duhovenstvo in pa zvesti katoliški narod. Brez teh bi ne bilo „centruma“, niti zmage, in z visočine rimskega apostolskega stola morali bi gledati le na razvaline katoliške cerkve v Nemčiji. Junaštvo in požrtvovalnost nemških duhovnikov in škofov ne moreta se popisati, temveč označiti le s številkami. V pruski državni blagajnici plesnjujejo 15,600.803 marke, ki se v tem času kot plače iz državne blagajnice niso izplačale katoliškemu škofom in duhovnikom. S temi številkami pa je ob enem povedana „beda“ zvestega naroda.

In zakaj je mogočni Bismark stoprav l. 1880. ganil mezinec, da bi katoliškemu narodu vsaj neko-

liko vtešil bolest? Vladni časniki so prešli čebre črnili, dokazujoč, da so krivi te nadloge sedaj jezuiti, sedaj „centrum“, ktere ga vodi trdovratni Windthorst.

Ko je novi kolinski škof rekel: „Centrum in cerkev“, ujeli so Prusaki hitro te besede, ter izdali povelje: „Mir brez centruma.“ To pa je ravno, kar je centrum vedno povdarjal. Bismarkov list se obrača centrumu v kljub do „oblasti, ki ima po cerkvenih naukih edina pravico, voditi cerkev“. Ko bi bili kulturni bojovníki priznali ta stavek že 11. maja 1873, ne bilo bi sploh kulturnega boja.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. maja.

Notranje dežele.

Nekako pred šestimi ali osmimi tedni počil je glas po državi, da se bode **promet poštnih čekov** ustavil, ker so se ga nekateri trgovci posluževati jeli, da se ognejo poštini pri pošiljanji denarja. Iz tega ne bo nič in ček-nakaznice ostanejo še dalje v rabi, kajti tisto, kar poštenu erarju po eni strani na poštini odide, pridobi si taisti po drugi pri naloženi glavnici na obrestih. Vsakdo namreč, kdor se hoče čekovih nakaznic za plačila posluževati, mora si poprej taistih preskrbeti s tem, da založi v poštne hranilnice neko določeno svoto glavnic. Da se bo čekov promet ohranil, gre za sluga Dunajskemu društvu: „Oesterr. Reformverein“, ki je v tem smislu vložil v poslanski zbornici petico. V ravno tisti peticiji nasvetuje „Reformverein“ tudi, da bi bilo prav dobro, če bi se poštne hranilnice še toliko razširila, da bi izplačevala ali eskomtirala dobre trgovinske in obrtnijske vrednostne papirje. S tem bi se kar h krati iz naše države odpravila tista mōra, ki je sedaj uzrok, da se denar tako teško dobi in da se pri vsem tem posamični židovski denarni zavodi debelé, ker le oni sami vrednostnim papirjem ceno določajo, kakor njim ravno najbolj kaže.

Dunajskim socijalistom, ki se za delavskim jopičem skrivajo, se je čez dolgo časa enkrat posrečilo, da jim je gosposka dovolila delavski tabor, na katerem so načrt socijalne postave prešetavali. To je bil prvi večji shod, odkar se je na Dunaji za socijaliste oklical izjemni stan in prej ko ne za dolgo časa tudi poslednji, kajti ljudje so pokazali, da so še vedno stare rogovile, s katerimi poštena družba ne more shajati. Da so ta tabor sploh dosegli, naj se zahvalijo nekterim svojih gospodov poslancev iz nemškega kluba, kateri so v poslednjem česu z delavci prav očitno koketirali pričeli. Kronawetter sam je šel k gosposki in je obljubil, da bo mir, na kar se je tabor dovolil. Napravili so ga v Švenderjevem koloseji in se ga je nad 3000 ljudi vdeležilo. Tudi ženske so prišle. Da se je mnogo in oestro govorilo, razume se to že samo po sebi, kajti kje pa je kak socijalni shod ali sploh kaj sličnega, kar po socijalistih diši, da bi se ne odlikovalo po skrajni oestrosti. Navzočemu vladnemu komisarju je večkrat jezik mugal, da bi bil tisto oestro govoričenje ustavil, pa si je premislil, ker je sprevidel, da bi s tem delavce le razdražil in bi morda kaki neredi nastali. Zapomnila si bode pa gosposka na Dunaji, da je bilo to čez dolgo časa prvo in za dolgo časa poslednje dovoljenje, ki ga je socijalnim rovarjem dala.

Postava o domobranu na **Ogerskem** še vedno ni dognana in ravnokar prihajajo vesti iz

Budapešta, da misli vlada pri specialni debati sama predlagati nekoliko sprememb sedanjega načrta, ki se ji potrebni in opravičeni zdé, tako iz upravnega, kakor tudi mednarodnega stališča. Posebno hočejo zatrdno določiti, da se bo domobran smatral za dopolnjen del stalne vojske in da bo prav tako deležen mednarodnega varstva, kakor stalna armada sama. Dalje hočejo natanjko določiti, po kateri vrsti naj se domobranci kličejo k vojakom in pa, da se smejo v slučaj potrebe le tisti uvrstiti v stalno vojsko, ki so vojaško izveščani bili, drugi ne. No, to se vendar že samo po sebi razume, da takega, ki še svoj živ dan ni puške ali sablje nosil, ne bodo vtikali med stalno vojsko, če ga bo na stare leta zadela čast, da bo vojak, če tudi le — domobranec postal. Kaj bi le s takimi začeli? Kedar se bodo take moči oboroževale, tedaj ne bo več časa jih še le sproti hoditi učiti in pa puško sukati. To mora človek že znati od mladih nog, če hoče biti sposoben za — „kanonenfutter“.

Vnanje države.

Volitve na Srbskem so dognane in vlada je zopet zmagala, za kar naj se edino le kralju Milanu zahvali. Liberalna in radikalna stranka ste se združeni sicer mnogo prizadevali, da bi si pri novih volitvah večino priborili; toda niste si je. Vzrok je deloma iskati pri kolovodjih radikalne stranke, ktere je kralj po zgubljeni vojski z Bolgari iz ječe spustil proti temu, da so mu obljubili med radikalei za to skrbeti, da se ta stranka zmerne programa po-prime. Kar je kralj želel, to je dosegel. Oproščeni radikalei so kolikor toliko k temu najnovejšemu porazu vestno pripomogli že samo s tem, da so se zdržali strastne agitacije, ktera je pa ravno duša vsakega političnega podjetja. Največ se je ta poraz pod nos pokadil liberalni stranki, ki je vedno od sebe trdila, da je le ona sama sposobna za vladanje srbske države, sedaj si je pa najpichele število poslaniških sedežev priborila, kar si jih sploh misliti morete, s kterimi se prav nič ne more pobahati. Iz tega sledi, da bo Garašanin še na dalje ostal prvi minister v deželi, in to zná Srbijo za nekaj časa obvarovati pred novimi prekucijami; kajti kralj in minister, oba še sedaj živo čunita opekline, ki sta jih lansko leto dobila pri pogorišči ob srbsko-bolgarski meji.

Iz **Pilipopolja** se naznanja, da je ruski konzul Igelström z njegovim tajnikom po posebnem naročilu uradno se poklonil knezu Aleksandru. To pa, ako se je res tako zgodilo, je silo važno, kajti znano je, da se je ta konzul dosihmal prav očividno in nalašč (ostentativno) izogibal knezu Aleksandru, in da je ruski car nejevoljen nad knezom. — Drugi pa pravijo: srbski kralj Milan, grški kralj Jurij, knez Aleksander in njih ministri se le na videz naprej potikajo, za njimi pa stoji velevlasti, pogajanje za mir se bodo nadaljevalo dotlej, da bodo velesile za boj pripravljene in potem se bodo spopadle za dedščino. — No, kombinacije so proste.

Je že tako v človeškem življenji, da kar eden ne zmore, je drugemu prava igrača. Tudi na **Grškem** je nekaj sličnega. Razoroževanje se je Delyannis tako težavno zdelo, da si ga nikakor ni upal speljati, ker ga ravno ni — hotel; rajši je popustil ministrom. Prav je storil mož, da je odložil dostojanstvo, ki ga žuli, in še bolj prav storil bi bil pa, ko bi bil to zvršil že zdavnej poprej. Kralj Juri se je sicer dolgo branil ostavko sprejeti; ali zarad tega, ker mu je bil Delyannis kot minister všeč, ali pa zarad kaj družega, zgodovina ne pové. Pač pa mu je kralj rekel, da naj juho le povžije, ktero je celi deželi tako na gosto podrobil. Delyannis pojde; za njim pride nov kabinet, morda že danes in jutri pojdejo pa oboroženi vojaki domú; kajti prvo delo novega kabineta bo ravno razoroževanje. Tako menda velesilam ne bo treba razsipati grških mest in ne dolgo obkoljevati grških luk, kar bo

„In greste vi tudi delat raj iz te zemlje?“

Še le zdaj je vpri oči na redke prenočnike.

„Tudi“, odgovoril je z zamolklim glasom grof. Starček zavrtel je nekolikrat glavo in potem je pogledal s svojimi bodečimi očmi vitko, mlado Italijanko.

„Ta mladenka si tudi pojde tje kaj iskat sreče?“

Grof zdaj ni odgovoril; starčkov govor zdel se mu je vedno drznejši.

„Žalostni časi, ko hodijo roditelji z otroci po srečo na tuje! — V ti zemlji pak na vaš čaka sreča z odprtim naročjem. Toda sramovati se ne smete niti krvi obglavljenecv — Čarodejno moč ima v sebi, kakor provez obešencev! — Zapomnite si to: Niti krvi obglavljenecv se ne smete sramovati in sreča, ki vam je vsojena, vam ne odide. — Vaš grb je reven grb; morem si tako misliti, akoravno ga nisem videl. Sicer bi se ne selili. Toda svetil se bode, da ga ne bode mogoče niti pogledati. — Ali dajte pozor, da od tega blišča ne oslepitate sami. — Tako! — Jaz zamorem iti! — Vsakemu, ki se je kedaj vstavil tukaj, bodisi hoté ali nehoté, sem povedal nekaj, jednemu žalostno prero-

kovanje, drugemu veselo, kakor komu svetijo zvezde. — Pomnite: kri obglavljenca!“

Stari mož je potem zložil zavitek na zavitek in zravnal lonček zraven lončka ter vse skupaj spravil v mavho.

„Zdaj tukaj za-me varujte!“ rekel je odhajaje in na lahko se je nasmejaj.

Grofovski rodbini so od strašnih občutkov skoraj zobovi klepetali. Naenkrat zdel se je njim tako čuden, kakor bi ne imel niti mesa in kosti človeških. Tacega govora bi grof od nikogar ne prenašal, vsak bi mu moral stati nasproti z obraza v obraz z jeklenim mečem v roki; grofinja se je tresla neizrečenega strahu in hčerka se je pritiskala v materino krilo ter le zdaj pa zdaj pogledovala si-vega starca.

„Kaj bi vam tudi moglo prinesiti sreče, kakor kri! — In kakšna kri bi to mogla biti razun krvi obglavljenčeve!“

Te besede so priletele na grofove ušesa še od zunaj. Plemenitaš zavedevši se, je tekel pred kočo, vprašal vojaške, posle, li niso videli tū nekega starega moža. A vsi skupaj o nobenem niso hoteli nič vedeti.

„Rajši ostanemo pod milim nebom! — Tū se nam zná še kaj slabega pripetiti!“ rekel je grof vrnivši se, in posli z vojaški naredili so za grofovsko rodbino stan na vznožji v nebo kipeče goré.

Ta prigodba staremu grofu že zdavno ni prišla tako živo na misel, kakor danes, in tudi že zdavno mu ni tako dolgo po glavi brodila, kakor danes.

Jan Harant — kri obglavljenca — je tačas blodil po Praških ulicah, kakor bi ne imel mesta, kamor bi trudno svojo glavo položil k počitku. In celo nič ni vedel, da je že tretjič prišel na kame-niti Karlov most, dokler ga ni oster veter, bodeč v razgret njegov obraz, kakor igle, tega opomnil. Cesarski častnik je nehoté vpri oči k preperelim vrškom, s kterimi je bil vrhni del staromestnega stolpa krog in krog obrobljen, in iz tesno zaprtih ust izvil se mu je žalosten glas, da so se stražniki na stolpu probudili in si méli oči, kaj da to pomeni. Ali ko so slišali le tulenje listopadovih vetrov, stegnili so še bolj na lesenih klopéh svoje lene živote.

Jan Harant pak je bil še zmirom na mostu, neprestano upiraje svoje oči na jedno vrškovih odprtín, kakor bi ne vem kaj videl v njej.

izvestno bolje. Blokada ali obkolenje luk in pristanišč so velesile Grški že napovedale, če bi jo pa v resnici tudi izvesti zamogle, to je pa še le vprašanje. Zdi se nam, da s temi parniki, kolikor jih imajo sedaj tamkaj, ne, ker jih je premalo. Vseh skupaj namreč ni več, kakor 25 ladij in 15 torpednih ladij. Kaj je to proti tolikanj razvitemu primorju, kakor ga ima Grška? Blokada je zaradi tega tudi le ladijam namenjena, ktere bi se pod grško zastavo vozile. Vse druge so proste in naj bi tudi strelivo vozile. Sestavljeno je pa brodovje, ki misli Grško „manire“ učiti, tako-le: Angleška eskadra ima 13 parnikov in 3 torpednice, s seboj ima 65 težkih, 60 lahkih topov in 102 mitralezi. Laško brodovje ima 8 parnikov in 6 torpednic s 30 topovi težje, 18 laglje vrste in 20 mitralez. Mi imamo ondi 4 parnike, 1 torpedni parnik in 6 torpednic z 39 težkimi, 8 lajšimi topovi in 10 mitralezami. Nemčija ima ondi le jeden parnik, Rusija pa dva. Konečno nam je le še opomniti, da imajo tudi Francozje le jeden parnik, in še ta je ostal v Sudski luki.

Kaj in kdo je država? Bil je nekdanj čas, ko je absoluten vladar oblastno in zavestno djal: država sem jaz! Kedar je bil fevdalizem na površji, menilo je plemstvo, da je ono „država“. Francozje so proglasili tretji stan, meščanstvo za pravo „državo“. *Socijalisti* in *anarhisti* pa dandanes trdijo, da so oni prav za prav država, katerim se konečno vlada spodobi. Da se pa do te spnejo, morajo po Lassajevim nauku spodriniti tretji t. j. kmetski in meščanski stan. Sedanji red se mora odpraviti, če treba s silo; socijalna reforma se mora izvršiti s socijalno prekucijo. Da se s tem receptom četrti ali delavski stan ne bo nikdar vspel do onega stališča, ktere ga bi tako srčno rad zavzemal, nam že sme verjeti; kajti ne bo ga menda človeka z zdravo glavo, ki bi socijaliste pri tako strmoglavih načelih podpiral, pač pa je sveta dolžnost vsacega državljanja, taka načela spodbijati, kolikor bi se to le dalo. Lassale dobro vé, da niti desetina tega ne bo resnična, kar sedaj delavcem obeta, če se bodo zvesto njegovih naukov držali, toda kaj za to? Poglavitna reč je, da jih pridobi za idejo splošne revolucije, s katero misli sedanji svet preobrniti, vse drugo bi se pri velikih masah delavcev potem samo ob sebi izvršilo. Kako, to ga ne briga preveč! Za delavca ni drugega pomočka, da se mu žalostni položaj zboljša, kakor pridnost in štedljivost, teh podlaga pa je strah božji. Kdor bo te tri reči združil drugo z drugo, tisti se bo danes ali jutri srečno vspel kvišku do onega mesta, kjer se bo s ponosom prišteval spoštovanim članom države. Kdor bo pa Lassaleja poslušal namesto Kristusa, temu pa po pravici povemo, da nima drugega pričakovati kakor ječo in najvišje kar bo na podlagi Lassajevih naukov dosegl, bodo — vešala!

Izvirni dopisi.

Iz Murskega polja, 12. maja. (Kanonična vizitacija.) Lepo Mursko polje, ki se raztega od Radgone do Ljutomera, spada k dekaniji sv. Jurja na Ščavnici. V tej dekaniji je bila letos od 9. do 12. t. m. kanonična vizitacija. Mil. knezo-škof so se v ta namen pripeljali 8. maja v Radgono ter pustivši na stran župnijo sv. Petra pri Radgoni, kjer so Trojičko nedeljo nove zvonove blagoslovili, peljali so se s številnim spremstvom po prijaznem Murskem polju k sv. Križu, povsod spoštljivo pozdravljeni od pobožnega ljudstva. Dasiravno je vreme nekoliko nagajalo, in je zjutraj bila slana precej

„Me poznaš, ti glava mila, ti glava draga? — Poznaš svojega sina? — Ta čudni človek me je moral opomniti, kako sem te imel rad, kako sem te božal, kako sem ti naravnaval lasé na čelu, kako sem te poljuboval. Tuj človek je moral sina tvojega opomniti na njegovo dolžnost! — In tvoj sin? — Odpusti mi, ti glava mila, ti glava draga!“

Mlad mož kleči na kamenitem Karlovem mostu, oči ima vprte še zmirom na vrh stolpa, roke še zdaj spete, trese se po celem životu in njega usta kakor s silo izgovarjajo: odpusti nam naše dolgé, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom...

Valovi Vltavini temneje in temneje buče pod mostnimi oboki, vetrovi s Petrina pišejo ostreje in ostreje, nad stolpom miglja med pretrganimi oblaki svitla zvezda, v salvatorski cerkvi žarijo se okna in očetje prepevajo svoje zornice.

Cesarski častnik naglo vstane, še jeden pogled k osodepolnim vrškom, kjer je glavo njegovega očeta opiral dež celih deset let, in potem se z urnim korakom, kakor da bi se bila burja v duši njegovi na prostem poglela, vrne na svoje stanovališče.

(Dalje prih.)

škode v okolici naredila, vendar ni nikjer bilo videti pobitih obrazov. Kakor se sliši, po polji res slana ni toliko škode naredila, kakor so se nekteri bali.

Vredno se mi zdi omeniti, da je rojstna hiša mil. knezo-škofa Ljubljanskega, mimo ktere smo se peljali, bila lepo okinčana in mil. knezo-škof na-njo opozorjeni, so blagovolili izstopiti, domačijo svojega sosedu si ogledati in celó nekoliko se okrepčati, kar je bilo vsem domačim na vidno veselje.

Ker se je vreme kmalo zboljšalo, godilo se je birmovanje pri sv. Križu dne 9. maja, v Ljutomeru dne 10. maja, pri sv. Jurju na Ščavnici 11. maja in pri sv. Antonu v Slov. goricah 12. maja prav slovesno. Ljudstvo je povsod skazovalo svojemu višjemu pastirju veliko spoštovanje, pa tudi duhovni so se povsod v obilnem številu vdeleževali in poklanjali svojemu knezu-škofu. Največ duhovnikov se je bilo zbralo v pozdrav v Ljutomeru, kjer so bili skoro v polnem številu zbrani duhovni domače in sosedne dekanije Velikonedeljske. Pri sv. Jurju pa je ljudstvo najslavniše mil. knezo-škofa sprejelo, ker so jim na čast zvečer goreli na štirih straneh po župniji v dolgih vrstah kresovi, kar je delalo čaroben utis na gledalce po Ščavniški dolini. Da so bile ceste po celem potu, koder so se mil. knezo-škof vozili, z zelenjem obstavljene, križi in kapele kraj ceste lepo okinčani in vseh večih vasnicah mil. knezo-škof s strelbo pozdravljeni, tega mi ni treba posebej omenjati. Pač pa se sme pohvalno omeniti, da so verniki povsod v obilnem številu hiteli k cesti ter kleče prosili sv. blagoslova. Pri vsaki župniji, kjer so mil. knezo-škof birmovali, pohvalili so na koncu sv. opravila lepo pošteno obnašanje našega ljudstva, kar je na veliko čast celemu okraju in mora biti v spodbudo, da se pri vsaki priliki tako lepo in pošteno obnašajo.

Iz Trsta, 11. maja. (Raznoterosti.) Zapletke na jugu vplivajo mnogo tudi na Avstrijo, kajti sosedna pohlepna politika Italije bi rada po izgledu starih Rimljanov celi svet v svojo last dobila, dasiravno ni sledu stare rimske hrabrosti, obrača največjo pozornost na našo državo. Albanija leži ji gorko na sreč, kajti na tisoče lir potrosi vsako leto Italija po svojih skrivnih in jasnih agitatorjih v Albaniji, da si skuša pridobiti simpatij na pol divjih Arnavtov, Miriditov in drugih rodov. To rovanje pa ravno ni brez nevarnosti. Duhovščina iz teh krajev je vsa v laških semeniščih izšolana in vsak duhovnik katoliškega izpovedanja v Albaniji je tudi albanski „irredentar“ v pravem pomenu besede, najpristnejši pospeševalec priklopa Albanije k Italiji. To sem le zato omenil, da bode čitatelj znal, da je Italiji po Fambrijevi teoriji vse na tem ležeče, da si pridobi vrata jadranskega morja s tem, da se vgnjezdi v Albanijo. Kaka kombinacija bi znala v sedanjem času Italiji odkazati posebno vlogo v orientalskem prašanju in za njen trud ji pade lahko jabelko v naročje, po katerem se že od leta 1866 Italija pohlepno ozira. Naši vladi pa ta stvar ne more vgajati, ako ima na Balkanu sosedu Laha, kajti najprvo nevarnost, ki bi Avstriji pretila, porabila bi Italija svojo mačjo politiko v svojo korist in posegla po svojih nerešencih, ki stokajo pod avstrijskim jarmom.

Ako nas znamenja časa ne motijo, ne bode dolgo, ko bo nenadoma klic: po orožju nastal, da bomo, kar se rado zgodi, kstanj za druge najbrže za Nemce iz ognja brskali. V bližnjem Pulji pripravljeno je, kakor se govori, vse tako, da na mah vse ladije oborožijo in v malih dneh odplujejo iz pristanišča, zaradi tega izostale bodo letos tudi morske vaje, ker se je dotična svota že za morskó demonstracijo proti Grški vporabila.

Lloydova družba bode ob času tudi svoje parnike vladi, kot vsakokrat, na razpolaganje prepustila, in že zdaj krožijo o tem razni glasovi po mestu. Mar li je kaj in koliko resnice na tem?

V Trstu samem vlada neka tišina. Namestnik je bolan, nekteri trdijo, da ima Dunajsko mrzlico. Celó se govori, da bode prejel odpust, da bo mogel iti zdraviti se pod drugi milejši zrak. Slovenci bi mu radi srečno pot voščili ter v milejšemu zraku tudi ozdravljenje privoščili, a za take glasove postali smo Tržačani neverjetni Tomaži.

Gradenje Herpelske železnice gre počasno naprej; delavnih moči je malo. Furlani delajo za malo skromno dnino, naši pa gledajo. Kake dvakrat so že posegali drug po drugem, naši delavci hotli so Furlane odgnati, pa policija z žandarmerijo je pomirila vse.

Največi menažerijo Evrope, katero ima vrli Čeh Kludsky tu v Trstu vse občuduje. Čez dve sto divjih

živali najlepše vrste se tu razkazuje; še nikdar se ni videlo levov take velikosti, ko so v Kludskyjevi menažeriji. Gospod Kludsky obiskal bode tudi Ljubljano s svojo menažerijo, najbrž zadnje dni maja, na kar Slovence že zdaj opozorim, da ne zamude prilike, ako hočejo videti najlepšo zbrano zverino sveta.

Vreme je tudi pri nas v Trstu černo.

Sinoči prišel je FZM. Kuhn, kateri je danes vojaštvo pregledoval. Za jutri napovedana je velika vaja proti Kopru, potem se odpelje v Gorico.

Domače novice.

(Duhovske spremembe v Ljubljanski škofiji.)

Kot župnika sta bila vmeščena častita gospoda: Ignac Ključevšek za Št. Mihael pri Žužemberku, in Andrej Pipan za Polico. — Častitemu gospodu mestnemu kaplanu kranjskemu, J. Mervec-u je podeljena fara Sv. Gregor pri Rtneku. — Čast. gosp. Josip Mérjašec je postavljen za farnega oskrbnika fare Sv. Duha pri Krškem. — Prestavljena sta častita gospoda kapelana: Franc Perpar iz Trebnjega v Boštanj, in Matej Ferčej iz Predoselj v Jesenice. — V stalni pokoj je šel čast. gosp. Janez Lobe, župnik v Kočevski Reki. — Začasno so vpokojeni častiti gospodje: Karol Lapajne, župnik Zlatopoljski, Simon Ažman, bivši kapelan Boštanski, in Andrej Adamič, kapelan Doljski. — Sledeče duhovnije so razpisane do 12. junija: Kočevska Reka (Rieg), Kopanj, Zlato Polje, Črnuče in Podkraj na Vipavskem.

(„Matica Slovenska.“) Odbor se je v svoji včerajšnji seji tako le ustanovil: Josip Marn, predsednik; Franc Levec prvi in dr. Josip Poklukar, drugi podpredsednik; Ivan Vilhar, blagajnik; Luka Robič, pregledovalec društvenih računov; Anton Zupančič in Andrej Praprotnik, ključarja; Anton Kaspret in Anton Kržič, overovatelja zapisnikov. Gospodarski odsek: Luka Robič, dr. Iv. Tavčar in Ivan Vilhar. Književni odsek: Anton Kržič, Franc Levec, Maks Pleteršnik, Anton Raič, Feliks Stegnar, Anton in Vilibald Zupančič.

(Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani) napravi v nedeljo 16. t. m. o priliki svojega 31letnega obstanka društveno slovesnost, ki se bo ob 10. uri dopoldne pričela s slovesno sv. mašo v nunski cerkvi. Ob 1/2 12. uri blagoslovil bode temeljni kamen za novo društveno hišo v Poljskih ulicah št. 10 premili knezoškof dr. Jakob Missia. Popoldne ob 1/2 1. uri imeli bodo vdeleženci slavnosti skupni obed v Ferlinčevi gostilni.

(Društvo otroške bolnice v Ljubljani pod pokroviteljstvom cesarice Elizabete) imelo je v torek ob 4. uri popoldne v mestni dvorani svoj letošnji občni zbor, kateri je bil jako številno, posebno od blagodejnih gospá, med njimi namestnice presvitle pokroviteljice zavoda cesarice Elizabete, baronice E. Winkler, grofice Auersperg, baronice Lazzarini itd., obiskan. Vodil je zborovanje dolgoletni društveni predsednik, g. vitez Laschan-Moorland, c. kr. vpokojeni vladni svetnik in bivši župan Ljubljanski, kateri je navzoče društvenike v prijaznem govoru pozdravil in jih v nemal še dalje tako ognjevitó delovati za tolikanj koristni človekoljubni zavod, kakor je otroška bolnica. Spominjal se je potem ranjkega g. Kočevarja z Krškega, dolgoletnega dobrotnika bolnišnice, kateri zavoda tudi v svoji oporoki ni pozabil in volil istemu 1200 gold. Zbor v znamenje sočutja vstane in sklene gospej vdovi pismeno izreči sožalovanje nad izgubo. Potem izreka g. predsednik zahvalo lekarniku g. Ubaldu pl. Trnkoczy-ju, kateri je kakor njegovi bratje predniki prej, tudi sedaj vsa zdravila za bolnico skozi vse leto brezplačno dajal, kar znaša na leto 300 do 400 gld. Zbor vstane v znamenje hvaležnosti. Potem naznani predsednik, da je mestni zbor kot svojega zastopnika poslal v odbor g. dr. Stare-ta. Blagajnik g. Leskovic poroča o računih. Leta 1885 bilo je dohodkov 3046 gld. 19 kr., stroškov pa 2985 gld. 30 kr., toraj preostanka 60 gld. 89 kr. Za leto 1886 se je proračunilo potrebščine 2590 gld. 62 kr., pokritja pa 2739 gld. 73 kr., toraj bi ostajalo 148 gld. 91 kr. A najbrže bode pa treba napraviti novo ograjo okrog društvenega vrta, kar bode veljalo nekake

300 gld., tako, da bode dohodkov premalo. Mestnemu zboru in kranjski hranilnici izreka se za naklonjene podpore zahvala in sklone poprositi za novo podporo. Gospej Jakobini Suppan in c. kr. finančnemu svetovalcu gosp. dr. Račič-u, ktera sta po dolgoletnem delovanju izstopila iz odbora, izreka se zahvala. Tudi g. vitez Laschan-Moorland izjavi, da se vsled starosti odpove mestu predsednika in prosi naj se izvoli kdo drugi. Za pregledovalca računov volita se gg.: Treun in Kordin. Za predsednika je izvoljen g. dr. Emil Bock, umirovljeni nadstabi zdravnik, v odbor pa gospá Evgenija Raspi, gg.: Lorene Mikuš, Albert Ram, dr. Suppan, blagajnik pa je g. Dragotin Leskovic, zapisnikar g. dr. vitez Schöppl. Konečno izreka še gospá Hauffen odstopivšemu predsedniku, g. vitez Laschanu za njegovo dolgoletno trudljivo delovanje v prid bolnišnice iskreno zahvalo, komur zbor z dobro-klici pritrdi, na kar se zborovanje sklone.

(Predavanje o Ljubljanski pitni vodi in nameravanem vodovodu) ne bode — kakor smo poročali — v nedeljo dne 16. t. m., temveč še le v nedeljo dne 23. t. m. Preložilo se je zavoljo tega, ker je mnogo gospóde, ki se bode dne 16. t. m. vdeleževala polaganja temeljnega kamna društvene hiše katoliških rokodelskih pomočnikov, izrazilo željo, da bi se rada vdeležila tega predavanja.

(Vojaški zaslužni križec) dobil je stotnik c. kr. 97. pešpolka, g. Jakob Caucig za jako marljivo in poštreno službovanje.

(Mihatovo hišo na sv. Petra cesti) kupil je na javni dražbi z vrtom vred tukajšnji mesar gosp. Anton Porenta za 3200 gold. Vsa posestva šla so pa za 12.000 gold.

(Tatovi) ulomili so sinoči v Aurovo gostilno (v vagon) in so natakariči P. nad 100 goldinarjev gotovine in za kaka dva goldinarja smodek odnesli. So pač morali znani ljudje biti, ker so vedeli, da je bil pri smodkah tudi denar.

(Huđ mraz.) Iz št. Janža na Dolenjskem se nam 8. t. m. poroča: Danes je silno huđ mraz pri nas, trta je trda kot led, vse zmrznjeno. Megla je potem v dolini nastopila, je-li tudi v hribe, v vinograde prišla? Škoda je zelo velika pri trti in pri sadju. — Isto tako se nam poroča iz Semiča na Belo-kranjskem, kjer tako izvrstna kaplja raste, 9. t. m.: Pri nas silno žalostno. Včeraj, v soboto je mraz vse pobral. V trtji smo imeli največje veselje, pa zdaj je končano vse. V jeseni ne bode treba trgat (brat) hoditi po trtji, ktero nam toliko dela daje. Žalostno za kmeta, ker mu je vse upanje splavalo po vodi. Po njivah je dobro. Bog dal, da bi ne bilo tako huđo, da bi vsaj prelepa Semička gora zdrava ostala!

(Važna premeščenja političnih uradnikov) so namenjena: Za referenta v kulturnih zadevah pri deželni vladi pride v Trst glavar iz Spljeta, znani baron Conrad; gosp. Simčič gré za glavarja v Lošinju; glavar Lošinjski, g. Truxa, pa bode premeščen v Spljet. Okrajni komisar g. Fabris pride iz Sežane v Gorico, v Sežano pa pride na njegovo mesto grof Attems iz Trsta. Govori se še o drugih spremembah v uradniških krogih na Primorskem. (Ed.)

(Utonil) je v Trstu v ponedeljek večer angleški mornar. Trije so šli na suho, kjer so se ga do dobrega nasekali. Ponoči so se pijani vrnili na parnik. Kdo vé, kako so kolovratili po mostu nanj, da jim je kar h krati vsem trem tal zmanjkalo in so bili v vodi. Na silno vpitje priteklo je nekaj ljudi, katerim se je posrečilo dva rešiti, tretji je pa že zginil pod vodo in so ga še le včeraj mrtvega izrekli.

(Dvanajst parnikov) za prevoz vojakov mora menda Lloyd v štirinajstih dneh pripraviti, da pojadrajo proti jugu. Morda tega sedaj ne bo potreba, ker se je na Grškem na bolje obrnilo.

(O Lloyd) se čuje, da ga misli vlada podržaviti. Prav bi bilo, ko bi ga in to čem preje tem bolje.

(Vožnje po morji) med Trstom in Benetkami pričelo bode v kratkem času laško društvo „Societa generali di navigazione italiana“. Parniki bodo prihajali vsaki deseti dan. Se morajo jako slabega prometa nadjati, če si na mesec ne upajo več nego 3 vožnje vpeljati.

Razne reči.

— G. dr. Julij Fink je odgovoril v javnem pismu na „pastirski list“ prečastitega kneza in škofa v Gradcu v zadevah staro-katolikov; njegovo pismo v Gradcu v „Tagespost“ je bilo zaplenjeno, in to je bilo potrjeno. Ker so pri sklicanem obnem zboru hoteli politikovati, je bilo društvo razrušeno. — Tako v odločilnih krogih skrbé, da staro-katoliška drevesa ne bodo vzrasla do nebes, in se bode menda ta najnovejša zmota človeškega napuha in samopridnosti v pesku zgubila.

— Nemško posestvo čez Kamerun na zahodnem bregu Afrike so vtrdili zadnje tri dni pred božičnimi prazniki l. 1884 z ognjem, železom in krivjo, ker so murine, ki so se ustavljali, oziroma, ki so napadli zavezniške Nemce, zmagali in njim požgali selišča. Nemška država je določila veliko svoto gubernatorju in kancelarju za to naselbino in hoče tam postaviti uradno poslopje in ječo. Stroški so preračunjeni na 96.000 mark. Murini, Duala, se bodo pač čudili takim poslopjem. Ječa naj bi jih naučila spoštovati tujce. Vprašanje je, ali bode vse to kaj pomagalo, ako ne postanejo kristijanje? Prašanje nastane, ali bode imeli Nemci kaj posebne koristi od te dežele in od lagune na pobožji Benina. To je gotovo, da poljedelska naselbina tam ni mogoča, tudi nemški delavci ne bi mogli ostati v nasadbah za kavo, kakao i. dr. Le murini tam shajajo; tudi Evropejce, ki se telesno ne trudijo, tam pomori nezdravo obnebe. Na Angleškem je pregovor, da moreta biti za naselbine na zahodnem bregu afrikanskem zmirom po dva gubernatorja na potu, enega mrtvega nazaj peljejo, drug pa tje gré na njegovo mesto. Trgovci v Kamerunu cepajo kakor muhe. Več jih umrje na tuji zemlji, kakor jih pride domú. Še enkrat svarimo pred tem, pravi dr. Oskar Lenz, da bi priporočevali tropiške dele Afrike delavcem, ki so se Evrope naveličali, a premoženja nimajo za izselenje, nikdar ne bodo mogli pod takim obnebjem opravljati težka dela na polju in nasadih. Isto tako sodi dr. A. Reichenov. Ako pa Kamerun za naselitev nima nikake vrednosti, je pa vendar kot kupčijska postaja važen. Tam se dobi mnogo palmovega olja in slonove kosti. Trgovskim tvrdkam v Hamburgu bode to dobro došlo. Mogoče pa tudi, da se po reki Quaqua, ki je še premalo preiskovana, najde kupčijska pot, ki pelje daleč notri v deželo, in poslednjič je pa zaton v Kamerunu v sredi zahodne Afrike primerno pristanišče nemškemu brodogradu.

— Barometer v Parizu kaže tako-le: Ako je na vzhodnem obzorju jasno, so Francozje mirni; kedar se pa količkaj kaže razprtija med Prusijo in Nemčijo in srednjo-evropskimi državami, takrat se pa Francozje oživé in kličejo na vojsko zoper Nemce.

— V Aden (Afriko) je šel potovalec in zemljelovec Avgust Fransoi. Ukrcal se je v Genovi na ladiji „Domenico Bargnino“. Iz Adena misli Fransoi iti v Zeilo in potem Harrar, Schoa do Kaffé. Do poslednjega kraja misli priti v dveh letih in potem pojde k jezerom pod ravnikom in do Zanzibara.

Telegrami.

Trst, 12. maja. Magistrat je sklenil ustanoviti v vsakem devetih oddelkov mesta po eno zdravstveno komisijo, ktera se bo pečala s preiskovanjem gostiln, kavnarn, javnih poslopij, skupnih prebivališč, založišč in vodnjakov. Posestniki hiš kakor tudi prebivalci pozivali se bode po plakatih, da naj objavljajo nedostatnosti po hišah.

London, 12. maja. Anarhista Mosta so v Novem Jorku zaprli.

Atene, 12. maja. Papamihalopulos se je branil prevzeti nalog, da bi nov kabinet sestavljaj. Kralj je namesto njega poklical Valvisa, ki je takoj kabinet sestavil. V novem kabinetu je Valvis prevzel predsedništvo in pa pravosodje. Razoroževanje se bo takoj pričelo.

Umrli so:

V bolnišnici:
10. maja. Katra Korbič, gostija, 74 let, Marasmus.

Tuji.

11. maja.

Pri **Matiču**: Fusenegger, trgovec, z Dunaja. — Malič, zasebnik, iz Inomosta. — Vitez Frantz, zasebnik, iz Grada. — Viktor Locatelli, trgovec, iz Trsta. — Friderik Schrott, zasebnik, z družino, iz Trsta. — Kassler, nadzornik, iz Trsta. — Franc Brenner, trgovec, iz Waraždina.

Pri **Stonu**: Rudolf Pensch, jurist, z Dunaja. — Edvard Toppel, trgovec, z Dunaja. — Alojz Koletzky, uradnik, iz Budapešte. — Josef Kanka, trgovec, iz Brna. — E. Tomanek, profesor, iz Tropave. — G. Lučka, zasebnik, iz Reichenberga. — M. Kučera, posestnik, iz Čerkonic. — A. Arlt, inženir, iz Vordernberga. — G. Weiner, trgovec, iz Piseka. — Janez Sovadina, duhovnik, iz Wundschuha. — Hanisch, vodja, iz Grada. — Ant. pl. Santi, iz Trsta. — Janez Glanzmann, zasebnik, s sestro, iz Trsta. — Josef Venuti, trgovec, iz Gorice. — M. Hönigmann, trgovec, s soprogo, iz Kočevja. — Barth. Primožič, kurat, iz Vipave. — Anton Satrann, gozdar, iz Mašnice. Pri **Bavarskem dvoru**: J. Selder, trgovec, iz Beljaka.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
12. 7. u. zjut.	732-81	+12-4	sl. svzh.	jasno	0-00
2. u. pop.	731-51	+20-4	sr. jzap.	jasno	
9. u. zveč.	732-89	+14-4	sl. zap.	oblačno	

Dopoludne jasno, popoldne se je pa pooblačilo. Veter je ves dan vlekel. Srednja temperatura 15-7° C., za 2-3° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

13. maja

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 30 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	85 " 50 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	115 " 10 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 85 "
Akcije avstr.-ogorske banke	876 " " "
Kreditne akcije	283 " 50 "
London	126 " 60 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleon	10 " 03 "
Ces. cekini	5 " 94 "
Nemške marke	61 " 90 "

Orgljarska in mežnarska služba

v Mošnjah se precej oddaja; plača primerna; prosilci naj se obrnejo do farnega predstojništva v Mošnjah.

Hiša v dobrem stanju

z tremi sobami, kuhinjo in dvema kleti z nekoliko zemlje, pripravno za gostilno ali prodajalnico, pri fari Javorje, dve uri od železnične postaje Litije, se z vgodnimi pogoji na več let v najem daje. Bolj natanko pové posestnik

Jakob Berčon.

Rimske toplice v Trziču (Monfalcone).

Železniška postaja med Trstom in Gorico,

tople klor-bromove jod-žvepljene kopeli

(38° C.)

zdravilne zoper protin, trganje, čutnične bolezni, zastarane bolečine, prehlajenja in oslabenja, skrofne, kožne bolezni, občasne ženske bolezni itd.

Zdravnik in vodja kopeli:

Dr. ANTON SUTTINA,

skušeni zdravnik.

(3)

Začetek odprtja 1. maja.

RESTAVRACIJA „PRI KRAMARJI“.

Podpisani vljudno naznanja sl. občinstvu, da bode v soboto 15. t. m.

na Preširnovem trgu št. 2, poleg lekarne g. Svobode,

otvoril dobro urejeno

RESTAVRACIJO „PRI KRAMARJI“

v lastnej režiji. Podpisani vabi vljudno na obilen obisk te gostilne. Za solidno, točno in ceno po potrebo z dobrimi jedili in pijačami se jamči. Točilo se bode

Kozlerjevo marceno pivo vrček 10 kr.

S spoštovanjem

Jože Kramar,

restavrant.

(1)